

## **П Р О Т О К О Л № 25**

**от заседание на Общински съвет Стара Загора, проведено  
на 27 март 2025 година**

### **ПО ТОЧКА ПЪРВА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:**

**Приемане на отчет за дейността на Община Стара Загора през 2024 год. в  
изпълнение на Общински програми по околна среда**

Вносител: Живко Тодоров –  
Кмет на община Стара Загора

Общински съвет прие

### **РЕШЕНИЕ № 995**

1. На основание чл. 21, ал. 1, т. 24 от ЗМСМА и във връзка с чл. 79, ал. 4 от Закона за опазване на околната среда, чл. 27, ал. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух и чл. 52, ал. 8 от Закона за управление на отпадъците, Общински съвет приема отчет за изпълнението през 2024 година на:

- Актуализирана Програма за опазване на околната среда с период на действие 2021-2027 год.;
- Програма за намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух (ФПЧ10 и ФПЧ2,5) и поддържане на установените норми на територията на град Стара Загора с период на действие 2021– 2025 год.;
- Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора с период на действие 2021 - 2028 год.

Гласуване: за – 33, против – няма и въздържали се –10  
Приема се.

ОБЩНСКИ СЪВЕТ СТАРА ЗАГОРА  
ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ ИВЕТА ЛАЗАРОВА

## О Т Ч Е Т

### за дейността на Община Стара Загора през 2024 г. в изпълнение на Общински програми по околна среда

През 2024 год. Община Стара Загора е работила по базисна актуализирана Програма за опазване на околната среда с период на действие 2021-2027 год. и две съпътстващи програми, неразделна част от основната:

1. „Програма за намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух (ФПЧ10 и ФПЧ2,5) и поддържане на установените норми на територията на град Стара Загора“ с период на действие 2021– 2025 год.;

2. „Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора“ с период на действие 2021 -2028 год.

Реализираните действия са в съответствие с приоритетите на Националната стратегия за околна среда; Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018-2024 г.); Национален план за управление на отпадъците за периода 2021 - 2028 г. и План за интегрирано развитие на Община Стара Загора с период на действие 2021 – 2027 година, като са съобразени със специфичните проблеми на района и следват целите, заложиени в програмите.

Решаването на възникналите екологични проблеми се основава на принципите за: Устойчиво развитие; Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве; Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него; Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда; Информираност на гражданите за състоянието на околната среда; Замърсителят плаща за причинените вреди; Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие; Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони; Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях; Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения; Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

За реализиране на генералната стратегическа цел *„Повишаване качеството на живот за жителите на общината и намаляване до минимум на риска за човешкото*

*здраве, чрез непрекъснато подобряване на състоянието на отделните компоненти и фактори на околната среда“, през отчетния период са извършени действия в основните направления на специфичните цели:*

***Специфична стратегическа цел 1. Да се подобри качеството на атмосферния въздух.***

За изпълнение на целта са извършвани следните дейности:

➤ Осъществява се непрекъснат мониторинг на качеството на атмосферния въздух чрез изградените на територията на общината в рамките на НСЕМ измервателни станции - една АИС, ситуирана в градинката „Зеления клин“ и един пункт за ръчно пробонабиране (до РИОСВ). От месец декември 2020 год. извън Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух функционират две нови автоматични измервателни станции за КАВ, собственост на Община Стара Загора. Станциите са осигурени по Интегриран проект „Българските общини работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“, който се реализира с подкрепата на Програма LIFE на Европейския съюз. Станция „Железник“ е разположена в кв. „Малък Железник“, междублоково пространство на ул. „Иван Пашинов“ № 16, а станция „Славянска“ се намира на площадка в района на бул. „Славянски“ № 2. Местоположението им е определено с цел коректно отчитане на влиянието на различните източници на емисии на фини прахови частици, вкл. и тези от битовото отопление с дърва и въглища.

➤ Осигурява се своевременна и коректна информация на населението за качеството на атмосферния въздух в Стара Загора и региона чрез публикувани линкове на интернет страницата на общината към данните за основните показатели на КАВ от системата за мониторинг.

➤ Съвместно с компетентните органи от РИОСВ е осъществен контрол върху дейността на предприятия и инсталации, източници на емисии на територията на Общината. Извършвани са проверки по сигнали на граждани за нерегламентирани дейности.

➤ Разширен е териториалния обхват и е увеличена честотата на машинно миене на улиците и местата за обществено ползване в гр. Стара Загора;

➤ Ограничен е достъпа на МПС, осъществяващи специализиран, случаен и превоз за собствена сметка на пътници до централни натоварени пътни артерии на града.

- Реализирани са проекти за газифициране на битовия сектор – поетапно увеличаване броя на домакинствата, отопляващи се с газ от централен източник.
- Провеждат се информационни кампании за насърчаване използването на горива с ниски емисии на ФПЧ;
- При възлагане на обществени поръчки за ремонт на улици се поставят условия да не се използват технологии и техники за почистване преди асфалтиране, които да не предизвикват допълнително запрашаване;
- Осъществява се контрол върху възстановяването на улици и тротоари при ремонт/изграждане на елементи на техническата инфраструктура с цел недопускане на замърсяване на прилежащите площи и територии с кал и други замърсявания, водещи до увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашване;
- Осъществява се контрол и се извършват проверки за спазването на мерки за недопускане на замърсяване от строежите, вкл. по спазването на маршрутите за транспортиране на отпадъците от строителните обекти;
- Упражнява се стриктен контрол за неправилно паркиране, особено в зелените площи;
- Осъществява се контрол върху дейностите по поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, при необходимост се изискват от фирмата изпълнител допълнителни мерки за миене и почистване на определени зони.
- Продължават дейностите по изграждане/реконструкция/рехабилитация на пътната и уличната мрежа в Общината;
- Продължават дейностите по благоустройство и озеленяване на крайпътните и междублоковите пространства, с цел защита от прах и газове;
- Община Стара Загора в сътрудничество с други 5 общини изпълнява Интегриран проект LIFE17 IPE/BG/000012 – LIFE IP CLEAN AIR „Българските общини работят заедно за подобряване качеството на атмосферния въздух“. Предвидените по проекта дейности са разделени на три основни фази и се реализират в продължение на 6 год. от 2019 год. до 2025 год. Към настоящия момент е приключена фаза две от проекта, която включва демонстрация (тестване) на схемата за преход към алтернативни форми на отопление на домакинствата, оценка на схемата и оформяне на окончателния ѝ дизайн. По тази фаза е извършена подмяна на отоплителните уреди на 63 семейства на гориво дърва и въглища с такива, използващия

пелети и природен газ. Старите отоплителни уреди са изведени от употреба и са предадени за рециклиране на фирма, притежаваща необходимите разрешителни документи по ЗУО.

В процес на изпълнение е фаза три от проекта – подмяна на отоплителните уреди на още 878 домакинства. По тази фаза през 2024 год. е извършена подмяна на уредите на 448 домакинства, на които старите печки на дърва и въглища са заменени с 172 пелетни камини и котли; 9 газови котли и 267 климатици. Одобрени са още 163 кандидати за подмяна на старите отоплителни уреди с климатици, които са в процес на монтаж към настоящия момент. Мярката по подмяна на отоплителните уреди се прилага върху териториалния обхват на целия град Стара Загора и не се предвижда определяне на зони с ниски емисии от битовото отопление.

Резултатите от проведения мониторинг на качеството на атмосферния въздух през 2024 год. в гр. Стара Загора показват, че измерваните стойности на всички показатели са далеч по-ниски от допустимите норми.

През 2024 год. особено осезаемо е подобрението на качеството на атмосферния въздух по отношение на проблемния за всички големи градове показател фини прахови частици с размер по-малък от 10 микрона (ФПЧ10). За осма поредна година автоматичната измервателна станция „Зеления клин“ от националната система за мониторинг на въздуха отчита нива на замърсителя ФПЧ10, които са значително по-ниски от нормите, както като средногодишна концентрация, така и като брой превиишения на средноденонощната норма.

През 2024 год. средногодишната стойност на ФПЧ 10 е  $19,89 \mu\text{g}/\text{m}^3$  при норма от  $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ , като са регистрирани 5 денонощия със стойност на ФПЧ10 по-висока от  $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ , при допустими 35 денонощия. В таблица 1 са представени резултатите от последните 8 години по този показател.

| Година                                                       | Норма | 2024г. | 2023г. | 2022г. | 2021г. | 2020г. | 2019г. | 2018г. | 2017г. |
|--------------------------------------------------------------|-------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Ср. годишна стойност                                         | 40    | 19,89  | 26,38  | 24,64  | 21,27  | 22,64  | 20,94  | 22,24  | 24,64  |
| Бр. денонощия с по-висока от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ст. | 35    | 5      | 22     | 23     | 1      | 4      | 2      | 5      | 21     |

Съгласно националното и европейско законодателство, тези резултати са достатъчно основание да се приеме, че въздухът в Стара Загора е чист, което от своя страна не изисква разработване и изпълнение на програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух.

През 2024 год. функционираха и новите измервателни станции за измерване на фини прахови частици, доставени и въведени в експлоатация за целите на проект „Българските общини работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“ по програма LIFE на ЕС.

Резултатите от тях са особено ценни, защото отчитат приноса на битовото отопление с твърди горива – дърва и въглища при замърсяване на атмосферния въздух с фини прахови частици. През 2024 год. не са регистрирани превишения на допустимия брой денонощия със стойности над допустимата норма за ФПЧ10 и от двете АИС – „Славянска“ и „Железник“. За показателя ФПЧ2,5 няма установена денонощна норма. Средногодишните стойности и на двата показателя – ФПЧ10 и ФПЧ2,5 от двете измервателни станции са под допустимите норми и са както следва:

| Измервателна станция | АИС „Славянска“ | АИС „Железник“ | Норма - средногодишна       |
|----------------------|-----------------|----------------|-----------------------------|
| ФПЧ10                | 23,39           | 19,91          | 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ |
| ФПЧ2,5               | 17.19           | 12.14          | 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ |

В Приложение 1 е представена детайлна информация за изпълнението на мерките за подобряване на КАВ, включени в плана за действие към „Програма за намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух (ФПЧ10 и ФПЧ2,5) и поддържане на установените норми на територията на град Стара Загора“ с период на действие 2021– 2025 год.

***Специфична стратегическа цел 2.** Да се поддържа доброто състояние на повърхностните и подземните води и оптимизира качеството на услугите в областта на управление на водите, включително използване на потенциала на минералните води на територията на общината.*

По този приоритет ролята на общинска администрация е свързана с осигуряване на средства от европейските фондове и управление на финансираните инфраструктурни проекти. Стопанисването и поддръжката на водопроводната и канализационна мрежа и съоръжения на територията на общината са основни ангажименти ВиК дружеството – оператор.

Към този приоритет може да бъдат отнесени и дейностите по управление на минералните води от находище „Старозагорски минерални бани“, предоставено с Решение

№ 57/24.02.2016 год. на Министъра на околната среда и водите на Община Стара Загора за безвъзмездно управление и ползване на минералните води:

1. Проведена е процедура и са издадени от Министъра на здравеопазването балнеологични оценки за минералните води, добити от водовземни съоръжения сондаж № 2 и Сондаж № 6 от находището на минерална вода, удостоверяващи лечебно-профилактични свойства за питейно и външно балнеолечение и балнеопрофилактика.

2. Изработен е проект за санитарно–охранителна зона около водовземните съоръжения на находището. Дейността е финансирана от Държавния бюджет с възложител Басейнова дирекция за управление на водите Източно-беломорски район. През 2023 год. със средства от общинския бюджет беше извършено преоразмеряване на пояси I около водовземните съоръжения на находище на минерална вода „Старозагорски минерални бани“, в качеството на допълнение към изготвен през 2014 год. Проект за оразмеряване на СОЗ около водовземните съоръжения в находището.

3. Осигурени са условия за свободно и удобно за гражданите ползване на минерална вода чрез определеното общо водовземане за пиене и водоналиване по реда чл. 41 от Закона за водите. През 2024 год. използваното от гражданите количество минерална вода е **1 032** куб. м.

4. До настоящия момент са издадени 7 броя разрешителни за водовземане на минерална вода, и пет решения за изменение и продължаване на срока на действие на разрешителни издадени от Басейнова дирекция ИБР, като приходите от таксите за водовземане, постъпили в общината през 2024 год. са повече от **67 000** лв. Находището се експлоатира чрез три водовземни съоръжения с общ експлоатационен ресурс от 14,6 л/сек. и температура от 30,8 °C до 43 °C. Водовземането се осъществява от 7 ползватели, вкл. и Община Стара Загора. Предоставеният дебит е 6,556 л/сек., а свободният дебит – 8,044 л/сек. Най-голямо е количеството на свободния дебит на водовземно съоръжение Сондаж № 2 с температура на водата 30,8 °C. Най-топлият сондаж с температура на водата 43 °C не разполага със свободен дебит.

5. Упражнява се контрол върху изпълнението на условията на издадените от Община Стара Загора разрешителни за водовземане от минерална вода.

6. Реализирана е система за мониторинг, анализ и управление на потреблението на минерална вода от находището. Експлоатацията на системата осигурява безконфликтно,

оптимално и в рамките на разрешените количества водовземане от минерална вода от всички потребители, титуляри на разрешителни.

7. В процес на изпълнение е Договор за извършване на хидрогеоложки проучвания, мониторинг на водите и изготвяне на хидрогеоложки доклад с необходимата информация за нуждите на преоценка на ресурсите на находището.

*Специфична стратегическа цел 3. Да се изпълнят количествените цели по „Отпадъци“ на общинско ниво, чрез прилагане на мерки, съгласно йерархията при управление на отпадъците - предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване на материалите и енергията и в минимална степен екологосъобразно обезвреждане чрез депониране.*

➤ През отчетния период Регионалната система за управление на отпадъците в регион Стара Загора се експлоатира с оптималния си капацитет – депонирани са 91 626 т. неопасни отпадъци, компостирани са 863 тона зелени отпадъци. Поради въвеждане в експлоатация на сепариращи инсталации в Община Стара Загора е намалено количеството на депонираните отпадъци в клетка 1 на Регионалния център. Към 31.12.2024 год. свободният обем на клетката е **77 009 тона (106 459 м<sup>3</sup>)**, който обем е достатъчен за нейната експлоатация за още една година и два месеца.

Поради предстоящото изчерпване на капацитета на изградената единствена клетка за депониране на отпадъци от регионалната система, с решение на Общото събрание на регионалното сдружение беше възложено проектиране на Клетка 2 на обект „Регионален център за управление на отпадъците“. Изготвеният работен проект на Клетка 2 е одобрен и има издадено Разрешение за строеж. Проектът е внесен за разглеждане в ПУДООС за кандидатстване за безвъзмездно финансиране. Проектното предложение е одобрено за финансиране с Решение на УС на ПУДООС от заседание, проведено на 20.12.2024 год. съгласно писмо на Изпълнителния директор на ПУДООС, като максималната одобрена стойност на безвъзмездното финансиране е в размер на **4 156 604,73 лв.** с вкл. ДДС. Стартирана е процедура по изготвяне на ново Комплексно разрешително за експлоатация на обект „Регионален център за управление на отпадъците – Стара Загора“ с включване на Клетка 2;

➤ През 2024 год. беше изпълнен „Пилотен проект за предотвратяване образуването на биоразградими битови отпадъци в Община Стара Загора чрез въвеждане на фамилно компостиране за домакинства”. Проектът е на стойност 80 400 лв. и е финансиран от ПУДООС. В проекта пилотно участват 1 000 домакинства от Община Стара Загора, живеещи в еднофамилни и многофамилни жилищни сгради с тревни и зеленчукови градини и такива занимаващи се по-активно с растениевъдство и животновъдство. За целите на проекта са закупени и предоставени на домакинствата от селата на общината 1 000 бр. компостери с обем 630 литра. Компостирането при домашни условия се счита за най-полезния от екологична гледна точка начин за справяне с битовите биоразградими отпадъци, тъй като намалява емисиите и разходите, свързани с транспортирането на компоста, гарантира внимателен контрол на използваните материали и увеличава осведомеността на потребителите по проблемите на околната среда. Домашното компостиране предлага възможност на домакинствата да оползотворяват голяма част от битовите си отпадъци (градински „зелени“ отпадъци и остатъци от храна). Проектът цели да стимулира гражданите да намалят крайния битов хранителен и зелен отпадък, както и да насърчи стремежа към рециклиране на различни типове отпадъци. Натрупването на големи количества биоразградими битови отпадъци, подлежащи на депониране, се явява проблем при управление на битовите отпадъци в Общината;

➤ Във връзка с продължаващите действия от страна на Община Стара Загора за намаляване на отпадъците за депониране, през 2024 год. беше изградена и пусната в експлоатация „Площадка за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата“ в кв. Железник, на територията, на която гражданите могат да предадат отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло, метални опаковки, дървесни, текстилни и едрогабаритни отпадъци. Чрез нейното изграждане се стимулират гражданите да намалят крайния битов отпадък, както и да се насърчи стремежа им към рециклиране на различни типове отпадъци, с което ще се намалят разходите на общината за тяхното събиране и третиране и несъмнено ще допринесе за подобряване качеството на околната среда. При разделно събиране от физическите лица на рециклируеми отпадъци от опаковки (хартия, пластмаса и стъкло) и предаването им на площадката за разделно събиране на отпадъци от домакинствата, при достигане на количество над 150 кг отпадък за година, на данъчно задълженото лице ще се възстановява сумата от 30 % от компонентите сметосъбиране и сметоизвозване, формиращи такса битови

отпадъци за съответната година. Възстановяването ще се извършва чрез приспадане от дължимата такса битови отпадъци на данъчно задълженото лице за следващата календарна година. За периода от 17.11.2024 год. до 31.12.2024 год. на площадката са предадени общо 644 кг. разделно събрани отпадъци от опаковки. На площадката е обособен кът за провеждане на информационни кампании за насърчаване на гражданите за разделно събиране на отпадъците.

➤ През 2024 год. бяха почистени 12 бр. замърсени със строителни и битови отпадъци терени в землището на гр. Стара Загора и околните села с обща площ 70 дка, от които бяха събрани, транспортирани и депонирани 4 391 тона отпадъци. Нерегламентираното замърсяване с отпадъци в последните години се увеличи както по количество на изхвърлените отпадъци, така и по площ и брой на замърсените терени. Общинска администрация чрез органите си за контрол предприема действия по установяване и санкциониране на нарушителите и предотвратяване на действията. Прилагат се мерки за улесняване на достъпа на гражданите и фирмите до контейнери за събиране на различните видове отпадъци и регламентираните инсталации за тяхното оползотворяване или обезвреждане;

➤ През последната година значително се повиши активността на администрацията по повишаване на информираността и мотивацията на различните социални групи и на бизнес организациите, което е от критична важност за подобряване на резултатите при управлението на отпадъците, като се залага на разширяване на обхвата на информационните дейности за обществеността и бизнеса, дейности, които традиционно се подценяват. С особено внимание се подхожда към подрастващите, които с много голям интерес приемат идеите за опазване на околната среда. През 2024 год. бяха проведени множество събития с екологична насоченост под надслов „Заедно за една по - чиста Стара Загора“:

1. На 14 май 2024 год. Община Стара Загора и фирма „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД организираха информационни събития, включващи - лекция, презентация и демонстрация на идентификация на опасните отпадъци в две училища - ППМГ „Гео Милев“ и ГПЧЕ „Ромен Ролан“; През месец май и месец ноември 2024 год. бяха организирани традиционните двудневни пролетна и есенна кампания за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата. В определените дни в мобилни пунктове последователно

разположени в парк „Артилерийски“ и в парк „Зеления клин“, гражданите предаваха лекарства с изтекъл срок на годност; живак, живачни термометри и други уреди, съдържащи живак; лакове и бояджийски материали, разтворители; остатъци от строителна химия – лепила, пяна, силикон и др.; домакински препарати от битова химия; фотографски материали; киселини и основи; мастила; празни опаковки, обозначени със символите за опасност; препарати за растителна защита и борба с вредители.

2. На 16.05.2024 год. се проведе инициатива Арт работилница за популяризиране на разделното събиране на непотребни дрехи и домашен текстил. Инициативата се проведе съвместно с бранда TexCycle, който е специализиран в събиране, сортиране, дистрибуция и рециклиране на употребявани дрехи, обувки и други текстилни изделия. По време на събитието деца и подрастващи научиха повече за разделното събиране и оползотворяването на непотребния текстил и имаха възможност да изработят пана, торбички и други артистични и нетрадиционни изделия от непотребни текстилни изделия. Замисълът на екоинициативата е деца и подрастващи да научат повече за разделното събиране и оползотворяването на текстила. Те получиха информация как старите ни дрехи след използване могат да бъдат ценен ресурс и техният живот да бъде удължен чрез повторна употреба. На 28 май Община Стара Загора, съвместно с „Евротекс“ проведе лекционна среща в 2 училища, на тема „Събиране, сортиране, дистрибуция и рециклиране на употребявани дрехи, обувки и други текстилни изделия“;
3. През периода от 13 до 23 май 2024 г. се проведе междуучилищна състезателна инициатива за събиране на отпадъци от пластмасови опаковки. Кампанията за разделно събиране на отпадъците под надслов „Пластмасова надпревара“ беше организирана съвместно с Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „БУЛЕКОПАК“ АД. Един тон пластмасови отпадъци от опаковки събраха за 10 дни децата от 7 училища в град Стара Загора. В надпреварата се включиха родители и приятели на участващите в състезанието ученици. Събраните отпадъци бяха надлежно претеглени и предадени за рециклиране и последващо оползотворяване През месец юни

2024 год. всички участници бяха отличени с грамоти, а трите училища, събрали най-голямо количество отпадъци от опаковки получиха тенис маса, мрежа за бадминтон и други спортни награди. Безапелационен победител в „Пластмасовата надпревара“ беше V-то ОУ „Митьо Станев“ със събрани 435 кг., на второ място е VI-то ОУ „Св. Никола“ със 151 кг., а „бронзът“ спечели IX-то ОУ „Веселин Ханчев“ с малко над 117 кг. Всички, които се включиха в кампанията показаха своето желание за намаляване на отпадъците от опаковки, които използваме в ежедневието си и бяха пример за своите приятели и родители за разделно събиране на отпадъци.

4. Известният български поп певец, композитор и музикален продуцент Влади Ампов Графа също се включи в инициативите на Община Стара Загора за една по-екологична среда за живеене. Концертите на Графа са голям празник за феновете, а усещането за удовлетворение у посетителите на неговия концерт в Стара Загора беше още по-силно с предоставената възможност да са част от обща кауза, свързана със „зеленото“ бъдеще на града и планетата.

➤ От месец април 2022 год. в общината беше въведена система за разделно събиране на растителни зелени отпадъци от домакинствата. В гр. Стара Загора бяха разположени 150 броя кафяви контейнери с обем 1100 литра, а по селата на ротационен принцип се доставят и обслужват специализирани контейнери с обем 4 куб. м. за събиране на зелените отпадъци. Общото количество събрани биоразградими отпадъци през 2024 год., които са предадени за компостиране е 310 тона. Гражданите все още не използват по предназначение тези контейнери и се налага събраните отпадъци да се сепарират предварително от замърсявания със смесени битови отпадъци и строителни такива преди подлагането им на компостиране;

➤ Община Стара Загора се включи активно в Националната кампания „Да изчистим България заедно“, проведена на 14.09.2024 г. По време на кампанията отпадъците от опаковки се събираха разделно в цветни чували, предоставени от организацията за оползотворяване на отпадъци от опаковки „БУЛЕКОПАК“ АД. Разделно събраните отпадъци бяха предадени за рециклиране и оползотворяване. В деня на кампанията достъпът до депото на „Регионален център за управление на отпадъците – Стара Загора“ в землището на с. Ракитница беше свободен за всички транспортни средства, които извозваха събраните

по време на инициативата отпадъци, вкл. за частни транспортни средства. В деня на превеждане на инициативата 14 септември желаещите граждани имаха възможност със собствен транспорт самостоятелно да извозват и предават безплатно за третиране в Центъра за рециклиране на Регионалния център за управление на отпадъците в с. Ракитница едрогабаритни отпадъци от домакинствата (непотребни мебели: шкафове, гардероби, легла, вкл. матраци, дивани, фотьойли и други.). По време на кампанията бяха почистени от отпадъци и облагородени множество междублокови пространства, детски площадки, спортни площадки, паркове и градини.

➤ От 2014 год. до настоящия момент по процедури, проведени по реда на Закона за обществените поръчки се изпълнява услуга по предварително третиране на смесени битови отпадъци, генерирани на територията на община Стара Загора, включващо сепариране и транспортиране на редуцираното количество битови отпадъци за депониране. През периода от 01.01.2024 год. до 31.12.2024 год. на сепариране бяха подложени общо 56 223 т. смесени битови отпадъци, от които бяха отделени и предадени за рециклиране/оползотворяване общо 31 825 т. рециклируеми материали и такива, подлежащи на енергийно и материално оползотворяване, които представляват 56,6 тегловни % от генерираните смесени битови отпадъци.

➤ Резултатност от функционирането на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и др. рециклируеми отпадъци:

\* Към 31.12.2024 год. от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветните контейнери бяха събрани и предадени за сепариране 300 тона отпадъци, от които са отделени годни за рециклиране само 20 т. пластмасови опаковки; 35 т. хартиени опаковки и 65 т. стъклени. Общото количество разделно събрани отпадъци, предадени за рециклиране представляват 3,1 тегловни процента от рециклируемите отпадъци по морфологичен анализ.

\* В сградата на Общинска администрация се поддържа системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и офис хартия в цветни кошчета, разположени на всеки етаж. През годината от служителите са събрани разделно и предадени за рециклиране 5 м<sup>3</sup> отпадъци от пластмасови, хартиени опаковки и офис хартия.

Резултатите от функционирането на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и други отпадъчни материали са незадоволителни. Причините основно са свързани с недостатъчната заинтересованост на гражданите от прилагане на разделното

събиране, както и пренасочване към изкупвателни пунктове на вече събраните в цветните контейнери отпадъци. За подобряване на ефективността на системата за разделно събиране на отпадъци е необходимо да се предприемат действия за мотивиране на населението да събира разделно отпадъците.

➤ Функционират въведените през 2010 год. системи за разделно събиране, транспортиране, временно съхраняване и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори и излезли от употреба моторни превозни средства, негодни за употреба гуми на територията на общината. Дейностите се осъществяват въз основа на сключени договори с организациите по оползотворяване на масоворазпространени отпадъци.

За разделно събиране на негодни за употреба батерии са разположени контейнери в 135 точки от територията на общината. За удобство на гражданите съдовете са разположени в търговски обекти, обществени и административни сгради и учебни заведения в град Стара Загора и във всички кметства на общината. Извозването и обезвреждането на този отпадък е задължение, което се осъществява от „ЕКОБАТЕРИ” АД:

Събирането и извозването на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) се извършва целогодишно от мобилни екипи на фирма „ДК Софтрейд” ЕООД по дни и часове съобразно подадени заявки от страна на гражданите, притежатели на оборудването. Заявки за извозването на ИУЕЕО се приемат на e-mail: [order@makmetal.eu](mailto:order@makmetal.eu) или на телефони: **0887 77 19 73**.

Излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) гражданите могат доброволно да предават за рециклиране след подадена заявка до оператора фирма „ДК Софтрейд” ЕООД, при което ще получават съответстващо на стойността на автомобила заплащане. Изоставените върху държавни и общински терени стари автомобили след определена процедура по приканване за доброволно предаване, се извозват принудително до центъра за рециклиране без компенсиращо заплащане за притежателите им. Превантивната дейност на Община Стара Загора по предотвратяване на нерегламентираното изоставяне и отстраняване на вече изоставени върху общински и държавни имоти ИУМПС се осъществява от звено „Инспекторат“.

През 2024 год. са стартирани 76 бр. производства по процедурата за премахване на ИУМПС от общински и държавни имоти, като от тях по-голяма част от собствениците са

изпълнили предписанието – премахнали са автомобилите си. През отчетния период са репатрирани (предадени) в центъра за събиране и разкомплектоване 31 бр. изоставени автомобили в общо количество 30,070 тона.

За информиране на гражданите се разпространяват флаери и публикуват съобщения на интернет страницата на общината и организациите.

През 2024 год. бяха събрани и предадени за обезвреждане или оползотворяване следните количества опасни и масоворазпространени отпадъци:

- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване – 477 233 кг. от граждани, институции и офиси и 7 040 кг. от Общинска администрация;
- негодни за употреба луминисцентни лампи – 202 кг. от граждани, институции и офиси;
- негодни за употреба батерии и акумулатори – 1 666 кг. от граждани, институции и офиси;
- излезли от употреба гуми – 12,0 тона;
- отпадъци от черни и цветни метали с битов характер от домакинствата – общо 592,207 т.

➤ С особен интерес от гражданите се ползва стартирания през месец август 2018 год. съвместен проект TechCycle между Община Стара Загора и „ЕВРОТЕКС“ ЕООД за събиране и оползотворяване на ненужни дрехи и други текстилни материали. Системата за разделно събиране осигурява лесен, сигурен и удобен алтернативен начин за разчистване на ненужните дрехи и предотвратява възможността тонове текстилен отпадък да стигнат до сметищата или да бъдат разпиляни в близост до контейнерите за смесени битови отпадъци и нерегламентирано изгорени.

Проектът съчетава в себе си основните принципи на рационално управление на отпадъците в съвременното екологично законодателство:

- Даване на втори шанс за удължаване на жизнения цикъл на дрехите чрез повторна употреба;
- елиминиране на депонирането им и цялостното отрицателно екологично въздействие като отпадък;
- спестяване на енергия и суровини.

През отчетния период чрез системата за разделно събиране на ненужни дрехи, домашен текстил и обувки са събрани и предадени за оползотворяване повече от 140,376 тона материали.

➤ През 2024 год. в рамките на организираната Система за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата бяха проведени две кампании – пролетна и есенна за приемане за последващо третиране на опасни битови отпадъци. По време на кампаниите в мобилните събирателни пунктове, разположени в парк „Зелен клин“ и парк „Артилерийски“ на гр. Стара Загора са приети за обезвреждане повече от 661,8 кг. отпадъци..

➤ Постъпленията от гражданите и фирмите от такса за битови отпадъци и получени средства от наложените санкции са използвани за осигуряване на съдове за съхраняване на битови отпадъци (БО); събиране, транспортиране и депониране на БО; подобряване на графика и честотата на сметосъбиране и сметоизвозване; почистване на уличните платна, площи, алеи, паркове и другите територии на общината, предназначени за обществено ползване. Изразходването на средствата за поддържане чистотата в Община Стара Загора се извършва съгласно одобрена от Общински съвет план - сметка

***Като резултат от функциониране на системите за разделно събиране на масово-разпространени отпадъци през 2024 год., от територията на община Стара Загора са събрани и предадени за рециклиране или оползотворяване общо 33 383 тона отпадъци, които представляват 57,8 % от генерираните битови отпадъци. Постигнатата степен на рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци през 2024 год. е с 11,9 % по-висока от тази през 2023 год.***

***Специфична стратегическа цел 4. Да се повиши ефективността при опазване на биологичното разнообразие на територията на община Стара Загора.***

➤ Популяризиране на възможностите за развитие на екотуризъм в района на Сърнена Средна гора.

➤ Продължават дейностите по реализиране на лесоустройствения проект за общинския горски фонд.

➤ Упражнява се контрол при осъществяване на дейности по събиране на билки от общински и държавни терени.

➤ Осъществява се превантивен контрол чрез инструментите на процедурите по Специфична оценка, ОВОС и Екологична оценка по прилагане на европейската екологична мрежа „Натура 2000” на местно ниво.

**Специфична стратегическа цел 5.** *Да се предотврати негативното влияние на вредните физични фактори шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения.*

➤ Изпълнява се План за действие за управление, ограничаване и намаляване на шумовото натоварване в околната среда – актуализация 2021. Планът предвижда прилагане на мерки и акустично планиране в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период за създаване на здравословни условия на живот на населението и опазване на околната среда от шум.

➤ През отчетния период са изпълнени следните мерки за намаляване на шумовото натоварване на околната среда:

\* **Мярка „Управление на потока на автомобилния трафик“:** Извършена оптимизация на организацията на движение на най-натоварените пътни артерии в широкия център на град Стара Загора; Въведено еднопосочно движение за районни артерии и събирателни улици; По най-натоварените улици на градския транспорт се използват предимно електрически автобуси.

\* **Институционални мерки:** Упражнява се действен контрол върху планирането, изграждането и експлоатацията на обектите, източници на интензивен шум, обектите, подлежащи на усилен шумова защита и факторите, влияещи върху формирането на акустичната среда; Упражнява се ефективен контрол за спазване на изискванията за осигуряване на нощно спокойствие.

**Специфична стратегическа цел 6.** *Да се подобри управлението и увеличи площта на зелената система на територията на общината.*

➤ Извършват се всички необходими дейности по поддръжка на „зелената система“ в град Стара Загора;

➤ Поддържа се регистър на дървесната растителност в гр. Стара Загора;

➤ Във въведената през 2023 год. Географска информационна система за територията на общината са налични и могат да се ползват от гражданите и специалистите данни за зелените територии, регистър на дърветата, екологичните обекти и др.

**Специфична стратегическа цел 7.** *Да се ограничат и/или предотвратят рисковете пред община Стара Загора, в следствие от изменението на климата и да се адаптира към случващите се климатични промени.*

➤ През 2024 год. приключи изпълнението на Предефиниран проект „Прилагане на иновативни подходи за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България, финансиран по Програма „Опазване на околната среда и климатичните промени“ на ФМ на ЕИП 2014-2021г. Водещ партньор по проекта е НДФЕФ /Национален доверителен Екофонд/. Партньор от страната донор е Норвежката асоциация на регионалните и местни власти (KS) и осем български общини – Стара Загора, Бургас, Варна, Кърджали, Пловдив, Русе, Сливен и София. Като резултат на изпълнението на дейностите по проекта беше повишен капацитета на местните власти за борба с климатичните промени при идентифициране на конкретни иновативни мерки за намаляване на въздействието и адаптация към изменението на климата чрез прилагане на съвременни знания в градското планиране и развитие. В рамките на проекта в Община Стара Загора беше изпълнен пилотен проект „Зелени решения за междублоково пространство в кв. Железник за преодоляване на „Градския топлинен остров“. Пилотният проект беше реализиран в междублоково пространство в кв. Железник, заключено между жилищни сгради с административен адреси: ул. „Загорка“ № 31; ул. „Загорка“ № 33, ул. „Старозагорско въстание“ № 26, и ул. „Старозагорско въстание“ № 28.

Основната цел на проекта, която беше постигната е преодоляване на ефекта на „Градския топлинен остров“ и превръщане на междублоковото пространство в привлекателно зелено пространство, предлагащо комфорт по време на горещите вълни, както и в място за социализиране на местната общност в квартала. Изпълнението на Проекта допринася и за намаляване на топлинния стрес, за регулиране на местния климат и подобряване на капацитета за намаляване на въздействието върху климата след увеличаване на зеленината.

**Специфична стратегическа цел 8.** *Да се намали популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.*

➤ На територията на приюта е въведена в действие и функционира ветеринарна амбулатория - втора категория, собственост на Община Стара Загора, вписана в регистъра

на ветеринарните лечебни заведения при ОДБХ - Стара Загора. Всички дейности по лечение и хирургически интервенции, които не могат да се извършват във ветеринарната амбулатория към приюта, се осъществяват от клиника на Тракийски университет по силата на сключен договор с Община Стара Загора.

➤ Продължават дейностите по кастриране, ваксиниране за бяс и обезпаразитяване (вътрешно и външно) на заловените от Екипа на приюта безстопанствени кучета. На всяко заловено куче е поставена видима ушна марка със съответния номер и микрочип и е издаден ветеринарномедицински паспорт. Всички тези данни са въведени в информационната система на Българската агенция по безопасност на храните – ВеТИС. За отчетния период са заловени 242 кучета, от които са кастрирани 160 животни, 117 кучета са върнати на мястото им на обитание и 106 броя кучета са осиновени.

➤ Изпълнява се Програма за справяне с популацията на безстопанствени кучета на територията на Община Стара Загора, приета с Решение № 842 от 25.03.2021 г. на Общински съвет Стара Загора.

➤ Продължава кампанията по кастрация и на домашни кучета, която е напълно безплатна за собствениците. Вече са кастрирани 104 животни.

➤ През 2024 г. е извършено е преброяване на безстопанствените кучета на територията на община Стара Загора. На територията на град Стара Загора са преброени 98 кучета, а за останалите населени места 143 броя. Така общия брой на безстопанствените кучета на територията на общината са 248 броя към 30.10.2024 г.

➤ Поддържат се и функционират монтираните през 2022 год. в Стара Загора 4 бр. вендинг машини, които срещу празна пластмасова бутилка дават порция храна за домашни любимци. Целта на инициативата е да бъдат стимулирани гражданите да събират отделно опаковките, което да се съчетава с грижата за животните. Кучематите са разположени в изградените места за свободна разходка на домашни любимци - в „Станционната градина“, в парк „Артилерийски“, в парк „Зеления клин“ и на „Аязмото“ близо до Митрополията. Събраните опаковки се предават за рециклиране.

➤ Изготвена е и разпространена съвместно от Община Стара Загора и неправителствени организации. информационна брошура за дейността на приюта и задълженията на собствениците на домашни любимци.

**Изводи:**

В програмите за опазване на околната среда, за намаляване и поддържане на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и управление на отпадъците са включени задачи и дейности, които са с краткосрочен и дългосрочен период на изпълнение.

Включените мерки са разнообразни и през разглеждания период по всички от тях, които са компетенциите на общината са реализирани дейности.

Действащите програми предлагат възможности за решаване на екологичните проблеми и като резултат са отчетени подобрения в качеството на околната среда, които допринасят за постигане на заложените стратегически цели.